

Hoeksch Lyceum

2019

4-HAVO

2020

Examenreglement

INHOUD

	bladzijde
I. Lijst van examinatoren	3
II. Lijst van kandidaten (met examenummers)	4
III. Enkele bepalingen naar aanleiding van artikelen uit het “examenbesluit VWO-HAVO-MAVO-VBO” die van belang zijn voor de kandidaten	6
Hoofdstuk I Algemene bepalingen	6
Commissie van Beroep	7
Hoofdstuk III Regeling van het eindexamen	8
Hoofdstuk V Exameneisen	10
Hoofdstuk VI Overige bepalingen	12
IV. Toevoegingen	13
V. Enige punten uit het examendossier	15

I. Lijst van examinatoren en vakdocenten

Voorzitter van de examencommissie: Mevrouw drs. R. Valkenburg
 Secretaris van de examencommissie: De heer drs. S.P.L. Gijben

Klas/Lesgroep	Vak	Docent
H4ak1	aardrijkskunde	Mevr. S.M. Klein
H4ak2	aardrijkskunde	Dhr. drs. P.A.H. de Visser
H4beco1	bedrijfseconomie	Dhr. F.S. Engelsma
H4beco3	bedrijfseconomie	Dhr. F.S. Engelsma
H4beco6	bedrijfseconomie	Dhr. drs. F.P. Ballieux
H4bsm7	bewegen, sport en maatschappij	Mevr. K. van Ginkel
H4bsm5	bewegen, sport en maatschappij	Mevr. K. van Ginkel
H4bsm8	bewegen, sport en maatschappij	Mevr. M. Keijzer
H4bsm96	bewegen, sport en maatschappij	Mevr. M. Keijzer
H4biol3	biologie	Mevr. drs. G.H.M. Geuke
H4a	ckv	Mevr. M. Vlot
H4b	ckv	Mevr. M. Vlot
H4c	ckv	Mevr. M. Vlot
H4d	ckv	Mevr. M. Vlot
H4duti3	Duitse taal en literatuur	Dhr. H.J. Zwaan
H4econ4	economie	Dhr. R. van Loo
H4econ2	economie	Dhr. R. van Loo
H4econ1	economie	Dhr. R. van Loo
H4a/H4b	Engelse taal en literatuur	Mevr. drs. M. Ensink
H4c/H4d	Engelse taal en literatuur	Dhr. B. de Lange
H4fatl2	Franse taal en literatuur	Mevr. E.A. van der Vliet
H4ges2	geschiedenis	Dhr. drs. A.W. Otte
H4ges3	geschiedenis	Dhr. R. de Ridder
H4ges4	geschiedenis	Dhr. drs. A.W. Otte
H4hndv6	Handvaardigheid/tekenen	Mevrouw N. Masselink
H4hndv6	Handvaardigheid/tekenen	Mevr. J. de Boer
H4in5	informatica	Dhr. P.J.G. Braas
H4a	lichamelijke opvoeding (gd)	Dhr. J. van de Ruit
H4b	lichamelijke opvoeding (gd)	Dhr. J. van Spanje
H4c	lichamelijke opvoeding (gd)	Mevr. M. Keijzer
H4d	lichamelijke opvoeding (gd)	Dhr. J. van Spanje
H4a	maatschappijleer	Dhr. J. de Vries
H4b	maatschappijleer	Dhr. J. de Vries
H4c	maatschappijleer	Mevr. L.M. Driever Msc.
H4d	maatschappijleer	Mevr. L.M. Driever Msc.
H4nlt6	natuur, leven en technologie	Mevr. G.S. Maljaars
H4nat2	natuurkunde	Dhr. J.C. van Osnabrugge
H4a/H4b	Nederlandse taal en literatuur	Mevr. drs. M.M. Lagendijk
H4c/H4d	Nederlandse taal en literatuur	Mevr. S. van Antwerpen-Pattipeiluhu
H4schk1	scheikunde	Mevr. G.S. Maljaars
H4schk5	scheikunde	Mevr. G.S. Maljaars
H4wisA6	wiskunde A	Dhr. P. Almeida
H4wisA4	wiskunde A	Dhr. C. Velthuisen
H4wisA5	wiskunde A	Mevr. F.E. Klaris
H4wisB4	wiskunde B	Dhr. P. Almeida

III. Enkele bepalingen naar aanleiding van artikelen uit het “eindexamenbesluit VWO-MAVO-MAVO-VBO” die van belang zijn voor de kandidaten.

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 4: Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen omvat mede een profielwerkstuk.

Artikel 5: Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de voorzitter van de examencommissie maatregelen nemen. Te denken valt aan moderne spiekmiddelen zoals oortjes of telefoons, briefjes, teksten op kleding/lichaam etc.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a) het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b) het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c) het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d) het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de voorzitter van de examencommissie aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. **De kandidaat kan tegen een beslissing van de voorzitter van de examencommissie in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van school in te stellen commissie van beroep.** Van de commissie van beroep mag de voorzitter van de examencommissie geen deel uitmaken. *(Het inschakelen van de commissie van beroep dient schriftelijk te geschieden t.a.v. de voorzitter, op het adres van de school).*

In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen drie werkdagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de voorzitter van de examencommissie en aan de inspectie.

COMMISSIE VAN BEROEP

1. De commissie van beroep voor deze cursus wordt samengesteld uit:
 1. *Namens het Hoeksch Lyceum* : De heer drs. J. de Vries
 2. *Namens het openbaar basisonderwijs* : De heer drs. R. Renes
 3. *Namens de oudergeleding MR van het Hoeksch Lyceum* : Mevrouw M. Baars

2. De commissie van beroep wijst bij inwerkingtreding uit haar midden een voorzitter en een secretaris aan.

3. Indien beroep is aangetekend roept de voorzitter de commissie binnen 2 x 24 uur bijeen en stelt deze de afhandelingsprocedure in werking.

4. De afhandelingsprocedure is als volgt:
 1. De commissie gaat na of het beroep binnen de gestelde termijn is ingediend.
 2. De commissie stelt de inspecteur op de hoogte van het feit, dat zij haar onderzoek heeft aangevangen.
 3. De commissie hoort de voorzitter c.q. secretaris van de examencommissie.
 4. De commissie hoort de examiner, c.q. de examinatoren die de onregelmatigheid hebben geconstateerd.
 5. De commissie gaat na of de examencommissie en examinatoren procedureel correct hebben gehandeld.
 6. De commissie hoort de betrokken kandidaat.
 7. De commissie legt haar bevindingen schriftelijk vast in een vertrouwelijk protocol.
 8. De commissie toetst haar bevindingen aan de van toepassing zijnde artikelen van het eindexamenbesluit (artikel 5) en wint eventueel informatie in bij de inspecteur van de inspectie waaronder de school ressorteert.
 9. De commissie beslist binnen een termijn van veertien dagen of het beroep ontvankelijk is, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken en stelt bij haar beslissing zonedig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het schoolexamen en/of centraal examen geheel of gedeeltelijk opnieuw af te leggen.
 10. De commissie stelt de voorzitter van de examencommissie, c.q. de rector op de hoogte van haar beslissing en deelt die beslissing ook schriftelijk mede aan de inspectie en de kandidaat.

Artikel 33: Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de voorzitter van de examencommissie aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk.

Artikel 35: Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, wordt het vak Lichamelijke Opvoeding beoordeeld met “voldoende” of “goed”.

Herkansingen

Iedere leerling in de bovenbouw-voorexamenklassen heeft elke periode (drie perioden per schooljaar) automatisch recht op één herkansing. Dit kan een schoolexamen of een repetitie zijn.

Elke leerling heeft het recht een extra herkansing aan te vragen via de teamleider, indien zich bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan bij de oorspronkelijk toets in kwestie. De leerling dient deze bijzondere omstandigheden schriftelijk toe te lichten bij zijn/haar aanvraag. Bij een afwijzing van de aanvraag dient de teamleider de afwijzing schriftelijk te beargumenteren. Het besluit van de teamleider is bindend.”

Let op!:

- 1) voor elke leerling geldt dat er per schooljaar maximaal drie schoolexamens herkanst mogen worden.
- 2) een schoolexamen mag ongeacht de hoogte van het cijfer herkanst worden. Een repetitie mag alleen herkanst worden als het cijfer lager is dan een 5,5.
- 3) een schoolexamen mag slechts één keer herkanst worden.
- 4) Een schoolexamen kan alleen herkanst worden in de periode waarin de toets is afgenomen.

De toetsen wordt twee weken voor de vaststelling van de tussen- of eindrapportage afgenomen op een herkansingsdag, die verder toetsvrij is. De herkansingen vinden plaats tijdens de schooltijden.

Per periode heeft een leerling dus één herkansingsmogelijkheid. Indien de leerling een werkstuk of andere werkvorm niet op tijd heeft ingeleverd, dan vervalt per werkstuk/ werkvorm een herkansingsmogelijkheid. Het werkstuk moet alsnog ingeleverd worden op maandag in de herkansingsweek. (zie ook: inhalen van toetsen)

De desbetreffende docent maakt vooraf een notitie in Magister. De mentor regelt de herkansingen voor de klas m.b.v. standaardformulieren.

Er worden door vakken geen herkansingen buiten deze periodes afgenomen. Hiervan kan alleen afgeweken worden door een verzoek in te dienen bij de toetscommissie en de betrokken teamleider.

Voor alle herkansingen geldt: hoogste cijfer telt en vervangt eerder cijfer.

Herexamen schoolexamens (vakken zonder CSE)

1. Een leerling mag voor één vak, waarvoor het cijfer voor het schoolexamen tevens eindcijfer is en lager is dan een 6 (zes), herexamen afleggen.

Het herexamen omvat het gehele theoretische deel van het vak (over het praktische deel mag geen herexamen worden afgelegd).

Voor welk onvoldoende gemaakt vak herexamen wordt afgelegd, wordt vastgesteld door de leerling in overleg met de teamleider, die op zijn beurt overleg pleegt met de vakdocent.

2. Het nieuw verkregen cijfer voor het theoretische deel van het vak vormt samen met het/de oude cijfer/s voor het praktische gedeelte van het vak het nieuwe eindcijfer.
3. Het nieuwe eindcijfer vervangt het eerder behaalde eindcijfer alleen als het hoger is.
4. Het herexamen wordt afgelegd in het examenjaar nadat alle schoolexamens zijn afgerond op een in het tijdschema van het schoolexamen vastgestelde datum.

Om te kunnen slagen voor het eindexamen moet een kandidaat aan een aantal criteria voldoen.

Zo moeten o.a. alle handelingsdelen zijn verricht, de stages zijn gelopen, een eindwerkstuk (PWS) naar behoren worden afgerond.

Bij de einduitslag wordt er per vak een eindcijfer vastgesteld (zie art. 49) en moet het gemiddelde van het Centraal Examen over alle vakken niet lager dan 5.5 zijn.

Artikel 37a. Centraal examen in eerder leerjaar

1. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar.
3. [Artikel 49, zevende lid](#), en [artikel 50, vijfde lid](#), zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 46. De rekentoets (vervalt)

De rekentoets als verplicht onderdeel van het PTA zal door de regering in januari 2020 worden afgeschaft met terugwerkende kracht tot 1 augustus 2019. Het cijfer van de rekentoets zal niet meer op het diploma worden vermeld.

Aangezien nu nog niet bekend is hoe het nieuwe rekenbeleid er zal uitzien houdt het bevoegd gezag vast aan het verplicht maken van de huidige rekentoets. Het bevoegd gezag hecht grote waarde aan een hoog rekenniveau in het belang van de economische en exacte vakken.

De rekentoets wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar. De kandidaat wordt viermaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen, met dien verstande dat de eerste drie mogelijkheden in het voorlaatste leerjaar wordt geboden.

Indien een kandidaat een zes of hoger heeft gescoord hoeft geen nieuwe toets meer te worden gemaakt. Indien de kandidaat cijferverbetering wil kan alsnog aan de toets worden deelgenomen. De kandidaat moet dit zelf aan het bevoegd gezag aangeven.

De kandidaat ontvangt een certificaat met het resultaat van de rekentoets bij het diploma.

Artikel 50: Uitslag

1. De kandidaat die eindexamen havo of vwo heeft afgelegd, is geslaagd indien:

- a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
- b. hij voor: één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en het andere vak dan wel vakken, genoemd in dit subonderdeel als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
- c. hij onverminderd onderdeel b:
 - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - 4°. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
- d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
- e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.

2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer en het profielwerkstuk.

3. Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan de tweede volzin van het tweede lid, wordt in het examenreglement, bedoeld in [artikel 31](#), vermeld welk onderdeel of welke onderdelen worden toegevoegd.

4. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

5. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in [artikel 51](#) bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 55: Afwijking wijze van examineren

1. De voorzitter van de examencommissie kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de voorzitter van de examencommissie de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
 - c. Een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

IV. Toevoegingen

1. De leerlingen volgen de lessen volgens het voor hen geldende rooster. Het niet volgen van de lessen kan uitsluiting van het schoolexamen en derhalve van het eindexamen ten gevolge hebben.
2. Een kandidaat, die door ziekte of om een andere geldige reden -ter beoordeling van de voorzitter van de examencommissie- een onderdeel van het schoolexamen niet kan afleggen, haalt dit onderdeel in overleg met de examinerator zo snel mogelijk na terugkeer op school in. In geval van ziekte kan naar een medische verklaring gevraagd worden.
3. Een ongeoorloofde afwezigheid bij één of meer van de onderdelen van het schoolexamen kan uitsluiting van het resterende gedeelte van het schoolexamen en daarmee van het centraal examen tot gevolg hebben.
4. De vaststelling van de beoordeling voor een onderdeel en voor het gehele schoolexamen per vak geschiedt door de betreffende examinerator waarbij de mogelijkheid tot het raadplegen van vakcollega's openblijft.
5. Elke kandidaat heeft het recht om bij een examinerator te informeren naar de totstandkoming van de door deze aan hem toegekende beoordeling voor ieder onderdeel van het betreffende vak. De examinerator is gehouden deze toelichting op verzoek te verstrekken.
6. Indien de kandidaat niet tot overeenstemming komt met de examinerator over de totstandkoming van de aan hem toegekende beoordeling, kan deze hiertegen schriftelijk, binnen twee werkdagen ieder van vierentwintig uur, in **beroep gaan bij de voorzitter van de examencommissie**. Deze kan in gevallen waarbij hij dit nodig acht, één of meer deskundigen raadplegen. Hij deelt de beslissing schriftelijk aan de kandidaat mede.
7. Indien het eindcijfer van het schoolexamen schriftelijk aan de kandidaten is meegedeeld, dan dienen zij binnen twee werkdagen van ieder vierentwintig uur bij de voorzitter van de examencommissie eventuele administratieve fouten te melden.
8. Indien een kandidaat **beklag wil doen over omstandigheden** waaronder het schoolexamen en/of het centraal examen is verricht, dient hij zich daartoe **binnen 24 uur tot de voorzitter van de examencommissie** te wenden. De uitslag zal schriftelijk aan de kandidaat worden meegedeeld.
9. De examencommissie wordt gevormd door de rector en de secretaris van het eindexamen. De rector is de voorzitter van de examencommissie.
10. Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat in dat leerjaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de examensecretaris een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat. Onder regeling wordt hier verstaan dat wordt vastgelegd welke toetsen de kandidaat alsnog moet maken, voor welke toetsen de kandidaat vrijstelling krijgt en op welke wijze de eindcijfers voor het schoolexamen worden berekend.

11. Het schoolexamen wordt ingesteld overeenkomstig hetgeen voor elk vak afzonderlijk hierna is aangegeven.

12. In alle gevallen waarin de bepalingen niet voorzien, beslist de voorzitter van de examencommissie.

V. Enige punten uit het examendossier

1. De school zorgt voor centrale opslag van de schoolexamens en van het centraal examen. De examens worden een jaar na het eindexamen bewaard.
2. Een kandidaat mag pas deelnemen aan het centraal examen indien **alle** onderdelen behorende tot het schoolexamen zijn afgerond.
3. **De praktische opdracht.**
 - a. Een leerling die het resultaat van een praktische opdracht niet tijdig inlevert krijgt het cijfer 1 (één) voor dat onderdeel. Het resultaat wordt opnieuw beoordeeld als na overleg met de vakdocent het resultaat alsnog binnen één maand wordt ingeleverd.
 - b. Het is de bedoeling dat leerlingen verschillende typen praktische opdrachten uitvoeren en het resultaat in verschillende vormen presenteren.
 - c. Bij groepsopdrachten mag de groep niet groter zijn dan 3 personen, waarbij de samenwerking en samenstelling akkoord is verklaard door de vakdocent.
 - d. Elk groepslid krijgt een beoordeling op grond van de eigen inbreng.
4. **Het handelingsdeel**
 - a. De inhoud, vorm en opzet van de handelingsopdracht wordt door de docent bepaald.
 - b. De leerling maakt een eigen selectie uit de door de docent aangereikte groslijst.
 - c. De beoordeling voor handelingsdelen is altijd “voldoende” of “goed”.
De beoordeling “onvoldoende” betekent dat de opdracht nog niet af is.
 - d. Het schoolexamen kan pas worden afgesloten als alle handelingsdelen zijn afgerond.
 - e. Bij de overgang dienen alle handelingsdelen uit dat jaar afgerond te zijn.
5. **Het profielwerkstuk**
 - a. Het profielwerkstuk is een individuele “meesterproef” en heeft in principe betrekking op 1 vak uit het profiel.
 - b. De omvang van het profielwerkstuk is 80 studielasturen die bovenop de studielast van de afzonderlijke vakken komt.
 - c. Het onderwerp voor het profielwerkstuk moet betrekking hebben op één van de vakken die de kandidaat daadwerkelijk volgt in de Tweede Fase.
 - d. De vak keuze en onderwerp bepaling geschieden in het voorjaar.
Het vervaardigen van het profielwerkstuk vindt aansluitend plaats en wordt in het examenjaar afgerond met een presentatie-avond.
 - e. De cijfermatige beoordeling van het profielwerkstuk moet minimaal een 4 zijn wil de kandidaat kunnen slagen voor het eindexamen (zie combinatiecijfer, art.49).

6. **Het combinatiecijfer**

Toelichting op het zogeheten combinatiecijfer:

Het combinatiecijfer wordt gevormd door het gemiddelde van de cijfers van de relatief kleine vakken zonder CE, te weten Maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk en wordt in de uitslagregel beschouwd als het cijfer van één vak, gelijkwaardig aan de cijfers van de andere (grote) vakken.

Hierbij geldt echter dat de cijfers van de desbetreffende vakken en het profielwerkstuk geen van alle lager mogen zijn dan een 4; dit om te voorkomen dat ten aanzien van één van deze onderdelen een “wanprestatie” wordt geleverd.

7. **De rekentoets**

De data van de rekentoets zullen in de loop van het schooljaar worden bekendgemaakt.

8. **Handelingsdelen**

Bij de overgang dienen alle handelingsdelen uit dat jaar afgerond te zijn.

9. **Doubleren**

Een leerling die doubleert doet het gehele jaarprogramma over.

Toelichting op het gebruik van cijfercodes in het PTA en op de cijferlijsten die door school worden verstrekt.

4-HAVO

De kolommen 401 t/m 420 zijn bestemd voor SE-toetsen. Het aantal toetsen verschilt per vak, raadpleeg het PTA om te zien welke toetsen er worden afgenomen. Ook kunnen er praktische opdrachten van een cijfer worden voorzien. Deze cijfers staan in de kolommen 451 t/m 460 (aantal cijfers verschilt per vak, zie PTA) en zijn eveneens voorzien van een weging.

Handelingsdelen tenslotte worden weergegeven als o (onvoldoende), v (voldoende) of g (goed) en kunnen voorkomen in de kolommen 441 t/m 450.

Als een vak in een voorexamenjaar wordt afgesloten, komt het eindcijfer, op basis van de reeds behaalde cijfers, in kolom 790.